

Jeřáb olšolistý

Sorbus alnifrons Kovanda

Stupeň ohrožení: C1

POPIS

Keř až malý stromek do 8 m. Větve nasedají na kmen v ostrém úhlu. Listová čepel je 8–9 cm dlouhá, široce eliptická, peřenolaločná, s čepelí laločnatou většinou až v horní polovině, na bázi výrazně klínovitá. Laloky listů ostré, pilovité, mělčí než u jeřábu hardeggského. Rub listu je šedozeleně plstnatý. Řapík 1,3-2,7 cm dlouhý. Semeník polospodní. Malvice jsou lysé, kulovité až široce elipsoidní, oranžové až červenooranžové, s malými, nenápadnými, ale hustými, světle hnědými lenticelami.

Díky společnému výskytu hrozí záměna s druhem *Sorbus danubialis*, který má čepel listu celistvou a maximálně dvakrát zastříhovaně zubatou a korálově červené malvice.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Hybridogenní druh kombinace *Sorbus danubialis* × *S. torminalis*. Roste na mělkých skeletnatých půdách, suťových polích a výchozech kyselé matečné horniny (granulit) v rozvolněných dubohabřinách v nadmořských výškách 250-380 m.

ROZŠÍŘENÍ

Endemit jihozápadní Moravy, kde ho nalezneme na dvou přilehlých vrších blízko Ivančic (fytogeografický okres Znojensko-brněnská pahorkatina). Jediná známá populace se nachází na dvou mikrolokalitách v okolí zříceniny hradu Templštejn (součást přírodního parku Střední Pojhlaví) na jižních, kamenitých svazích přímo pod hradem a na blízkém Vrabčím vrchu. V ČR je dosud známo okolo 45 jedinců tohoto druhu.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

Zdá se, že lokalita není příliš poškozována zvěří, neboť ve světlých dubohabřinách jeřáb olšolistý (jako jeden z mála našich zástupců) přirozeně zmlazuje. Největším ohrožením je tedy nízká početnost populace.

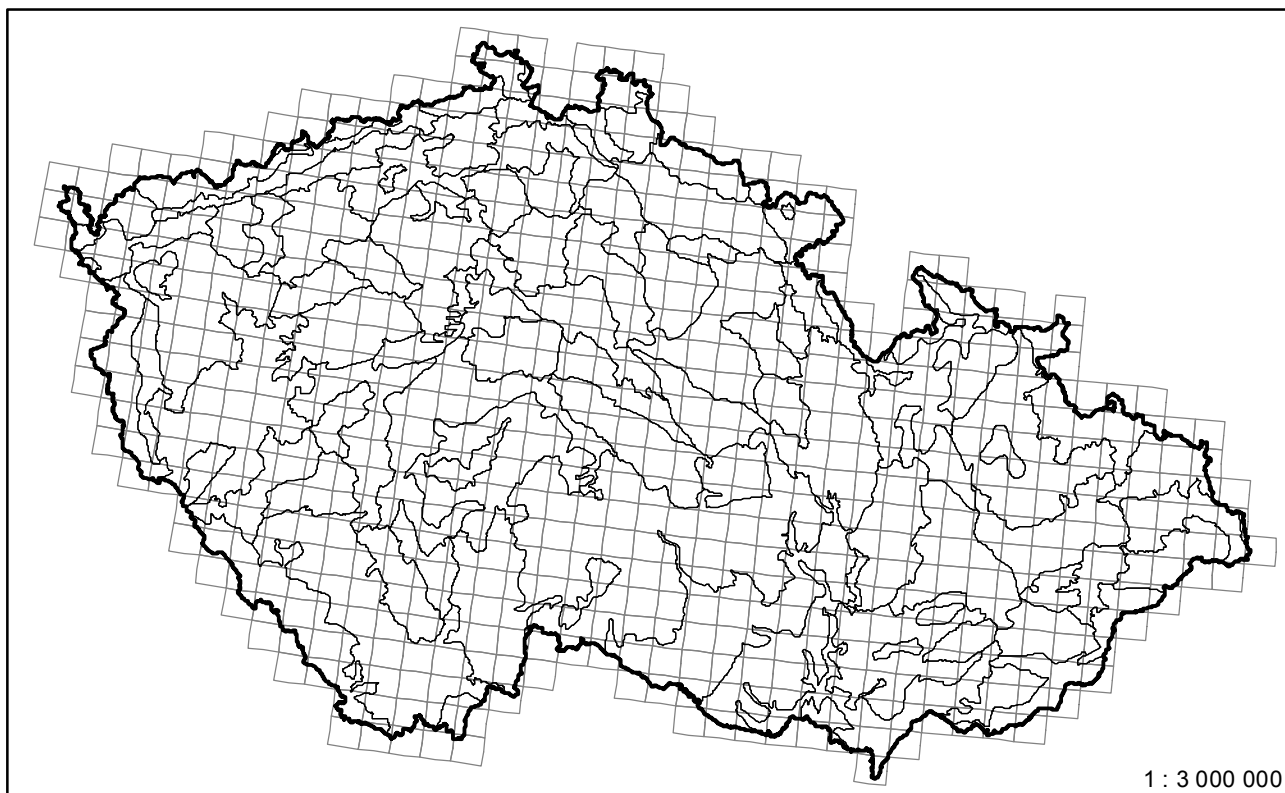
SEZNAM LITERATURY

KOVANDA M. 1996. *Observation on Sorbus in Southwest Moravia (Czech Republic) and adjacent Austria*. Verh. Zool.-Bot. Ges.Österr., 133: 347-369.

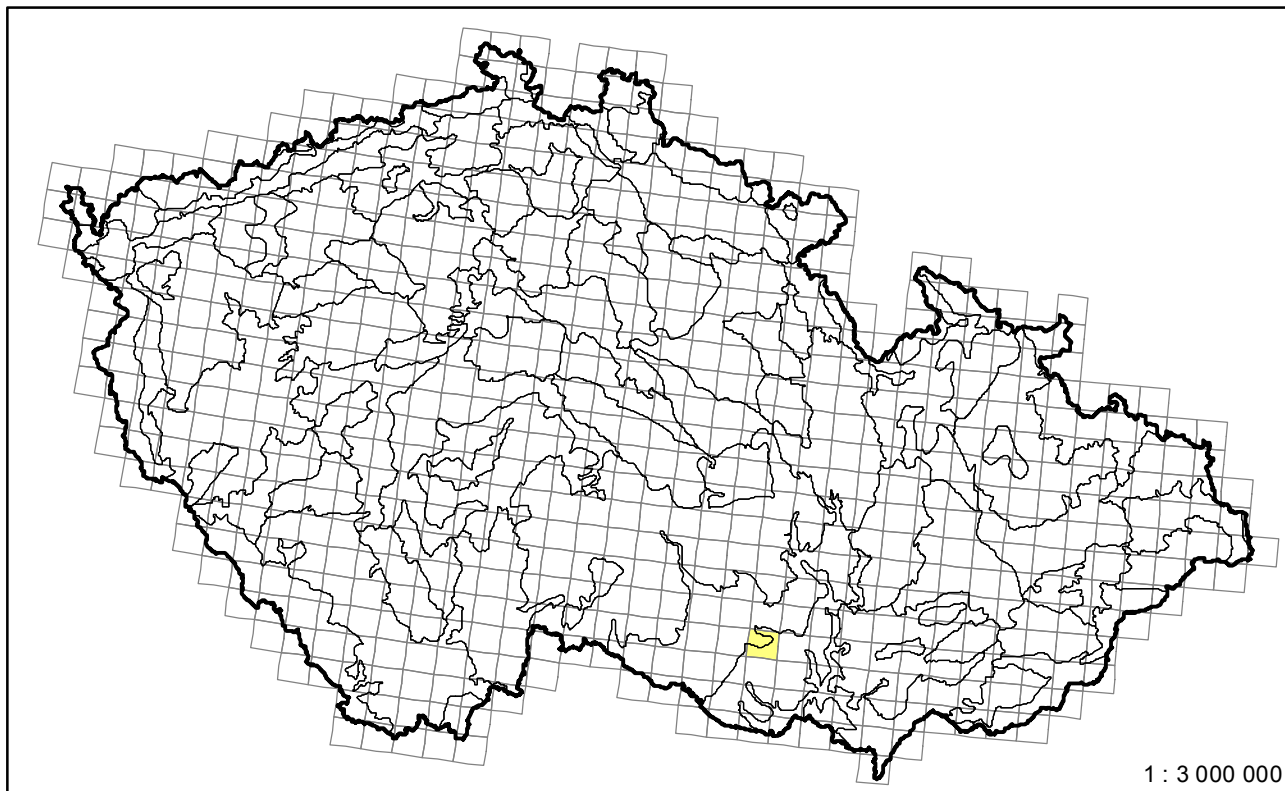
VÍT P., SUDA J., 2006. *Endemické jeřáby – perly mezi českými dřevinami*. Živa, XX (6): 251-255.

Výskyt do roku 2000

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 2